Introducció als llenguatges de programació

Albert Rubio

Llenguatges de Programació, FIB, UPC

Tardor 2014

Propietats principals

- Turing completesa.
- Paradigmes de la programació.
- Compilat vs Interpretat.
- Sistemes de tipus.

Turing completesa

Turing completeness en anglès.

- Un llenguatge de programació és Turing complet si pot simular una Màquina de Turing (d'una sola cinta).
- Model de càlcul molt simple creat per Allan Turing que pot realitzar qualsevol còmput que un computador digital pugui realitzar.
- Una sola cinta infinita i un cap
 çal que llegeix i modifica el contingut
 de la cel·la en curs. El cap
 çal es pot despla
 çar a la dreta i a l'esquerra.

Turing completesa

Model alternatiu lambda càlcul d'Alonzo Church.

Model funcional molt simple equivalent a la Màquina de Turing.

Tesi de Church-Turing mostrada pels dos independentment:

Tot el que és algorísmicament computable és computable

- amb una Màquina de Turing o
- amb una funció en lambda càlcul.

Si tot es pot calcular amb un model tan simple, perquè hi ha tans lleguatges de programació?

- Eficiència
- Facilitat d'escriptura/llegibilitat
- ...

Turing completesa

Alguns autors consideren només com a lleguatges de programació els llenguatges Turing complets.

Exemples de llenguatges no Turing complets:

- expressions regulars (p.e. a Perl o a AWK).
- SQL.

Per ser Turing complet només cal tenir salts condicionals (bàsicament, **if** i **goto**).

Hi ha una gran varietat de llenguatges.

- TIOBE index
- Language popularity lists

Com classificar-los?

Diferents paradigmes o estils de programació.

Paradigmes més generals:

- Imperatiu o procedural
- Funcional
- Declaratiu

Paradigmes més generals:

- Imperatiu o procedural
- Functional
- Declaratiu
- Orientat a objectes (?)
- Paral·lelisme (?)

Paradigmes més generals:

- Imperatiu o procedural
- Functional
- Declaratiu
- Orientat a objectes (?)
- Paral·lelisme (?)

Hi ha molts llenguatges multiparadigma.

Imperatius

- noció d'estat
- canvi d'estat (efectes laterals).

Ja se n'han vistos uns quants:

C, C++, Ensamblador, ...

Útils quan, per exemple, l'eficiència és clau.

Funcionals

Són llenguatges procedurals però sense noció d'estat.

No hi ha efectes laterals.

- Més fàcil de raonar sobre corectesa.
- Útils per al prototipat, fases inicials de desenvolupament (especificacions executables i transformables).
- Tractament simbòlic.
- Sistemes de tipus potents (important per fiabilitat).

polimorfisme paramètric inferència de tipus

Haskell, ML (Caml, OCaml), Erlang, XSLT (tractament XML),...

Lògics

Llenguatges descriptius.

El programa diu que s'ha de fer, però no necessariament com.

- Prototipat d'aplicacions amb forta component simbòlica, problems combinatoris, etc.
- Queries en bases de dades relacionals o lògiques.
- Per especificació i raonament automàtic.

SQL (relacional), Prolog (lògica de primer ordre),...

Orientats a objectes

Es basa en *objectes* (camps + mètodes)

Inclou principalment polimorfisme (subtipat) i herència

Poden tenir sistemes de tipus complexos.

(vist en cursos anteriors C++ i Java)

Multiparadigma

Combinen diferents paradigmes

Python, Perl: Orientant a objectes + imperatiu + funcional

Ocaml: funcional + Orientant a objectes + imperatiu

Alguns incorporen caràcteristique d'altres paradigmes

Prolog: logic (+ imperatiu + funcional)

Altres combinacions:

Erlang: funcional, concurrent, distribuït

Compilat vs Interpretat

Compilats: el codi és transforma en codi objecte i després es monta en un executable.

Exemples: C, C++, Ada, Haskell, ...

Interpretats: el codi s'executa direcatment o el codi es transforma en codi d'una màquina virtual, que l'executa.

Exemples: Python, JavaScript, Prolog (WAM), Java (JVM).

- Aumenten la portabilitat i l'expressabilitat (es poden fer més coses en temps d'execució).
- Disminueix l'eficiència.

Alguns interpretats, poden ser també compilats (per exemple, Prolog) i al revés (Haskell).

Just in Time compilation. Es compila (parcialment) en temps d'execució.

Sistemes de tipus

- Fortament tipats. Haskell, Python, Java, ...
- Dèbilment tipats. BASIC, JavaScript, ...
- Comprovació estàtica de tipus (en compilació). Haskell, C++,...
- Comprovació dinàmica de tipus (en execució). Python, Ruby,...
- Type safe (o Memory safe). Java.
- *Type unsafe.* C i C++ (pointers), Ruby.